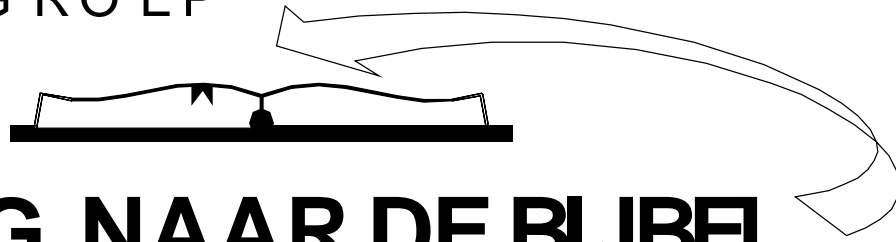

W E R K G R O E P

TERUG NAAR DE BIJBEL

Beste broeders, zusters, voorgangers en oudsten,

Zoals wij in onze laatste brief hebben beloofd, gaan wij weer verder met het onderwerp: “Hoe verhoudt zich de psychologie tot de Bijbel?” Om te zorgen dat we een goed overzicht houden omtrent dit onderwerp, geven we even aan wat er in de twee vorige brieven staat. Brief nr.31 van 8 februari 2007 geeft de inhoud weer van het boekje van Anita Simpson met haar vraagstelling: “Het zelfbeeld verbeteren....Bevrijding of valstrik?” Brief nr.32 van 1 juni 2007 behandelt het probleem met de grondleggers van de psychologie en de filosofie. Wij herhalen hiervan even de inhoud :

1.Inleiding; 2.Kort levensverhaal van Sigmund Freud; 3.Kort levensverhaal van Carl Jung; 4.Historisch verhaal van Jezus van Nazaret; 5.Jezus Christus de Zoon van God; 6.Duitse filosoof Friedrich Nietzsche en zijn invloed; 7.Griekse filosoof Socrates, scholen van wijsbegeerte en Paulus; 8.“Tenzij iemand wederom geboren wordt”; 9.De essentie van psychologie; 10.Prangende vragen.

Wij zijn die laatste brief geëindigd met de vraag waarom de christenen, ondanks de dubieuze en atheïstische kanten aan de grondlegging van de psychologie, toch haar principes zijn gaan gebruiken. In de u voorliggende brief zullen wij dit nu nader toelichten met voorbeelden. Zoals altijd beginnen wij met de inhoud:

- 11. Doorbraak-cursus (Breakthrough-training)**
- 12. God, de Heilige Geest in de mens hier op aarde**
- 13. Opwaardering van de eigenwaarde**
- 14. Hedendaagse psychologen als geestelijken in ons midden**
- 15. Psychiatrie, mantelzorgers en pastorale begeleiders**
- 16. Weerstand vanuit de gelederen van de psychologen**
- 17. Eindconclusie en pastoraal advies**
- Huishoudelijke mededelingen**
- Geraadpleegde literatuur**

11. Doorbraak-cursus (Breakthrough-training)

Ongeveer twee jaar geleden werd de werkgroep voor het eerst geconfronteerd met een klacht / vraag omtrent deze training. Eind maart 2007 werd er door het Nederlands Dagblad als eerste in Nederland uitgebreid aandacht besteed aan deze cursus. Wij hadden ondertussen al heel veel materiaal verzameld via buitenlandse publicaties als tijdschriften, werkboek en internet. Al met al voldoende om een volledig en evenwichtig beeld te krijgen van deze cursus. Het past ook helemaal in ons onderwerp psychologie en de Bijbel.

“Alles wordt in de cursus ondersteboven gegooid, alles wat we geleerd hebben vanuit de Bijbel” was o.a. een deel van de klacht van een van de deelnemers in Nederland.

“Omgeturnd in vier dagen, de gestage opmars van de Doorbraak-cursus onder christenen” luidde de kop van de ZoZ-pagina van het Nederlands Dagblad van 24 maart 2007. De vervolgpagina in hetzelfde blad had als kop: *“Goddelijk ingrijpen of trukendoos van de trainer”*.

De krant publiceerde daarna enige van de reacties op dit artikel. *“Ommekeer in vier dagen niet irreëel”*. *“De Doorbraak-cursus, een aanpak voor karakterontwikkeling en discipelschap, kan een positieve verandering bewerken. Het beeld in de ZoZ-bijlage is te sceptisch en eenzijdig.”* Aldus Peter de Graaf, een “ervaringsdeskundige” uit Arnhem.

“Karakterdoorbraak in vier dagen is “schadelijk”. Kritiek van psychiaters en pastors op de Doorbraak-cursus. *“Klinkklare nonsens”, “schadelijk” en “een schending van de persoonlijke integriteit”*.

Hiermee zitten wij midden in dit onderdeel van onze brief. Wij vermoeden dat de meeste van u, tenzij u het betreffende artikel in het Nederlands Dagblad hebt bestudeerd, zich afvragen waar wij het over hebben. Wat is een Doorbraak-cursus (Breakthrough-training) en wat is daar zo bijzonder aan?

11.1 Inhoud Doorbraak-cursus

Het woord doorbraak slaat op het doorbreken van iemands karakter. Mensen die niet tevreden zijn met hun karakter en die worstelen om het anders te doen in hun leven, kunnen zich melden. De reclamefolder van de training zegt hierover het volgende:

“De Doorbraak-training gaat ervan uit dat God ons heeft geschapen om een zinvol en waardevol leven te leiden, ongeacht omstandigheden, gebeurtenissen en moeilijke tijden die wij allemaal in ons leven kennen.....De cultuur van vandaag vertelt ons dat we de macht hebben om zelf de richting van ons leven te bepalen. Dat is inderdaad waar. De vraag is hoe we de vrijheid zullen gebruiken die God ons heeft gegeven. Welke richting kiezen we, kijkend naar de grenzeloze hoeveelheid wegen die voor ons openliggen? Kiezen we voor de hedendaagse levenswijze om voor ons zelf te leven, of kiezen wij Zijn weg: leven voor anderen? Hij roept ons duidelijk op te gehoorzamen en Zijn weg te volgen. Niet omdat Hij ons nodig heeft, maar omdat het uiteindelijk de beste, meest lonende keuze is die we kunnen maken.”

Hiermee is het nog niet erg duidelijk wat de cursus beoogt. Bij de cursus behoort een werkboek, dat elke deelnemer gelezen dient te hebben voor hij of zij zich aanmeldt. Het betreft een Amerikaans boek dat via de boekhandel verkrijgbaar is en dat als titel draagt: *“Killing the Victim before the Victim kills you, building relationships through keeping promises”*. Vertaald klinkt dit : *“Doodt het slachtoffer, voor het slachtoffer u doodt, bouwen aan relaties door het houden van beloften”*. De schrijvers van dit boek zijn twee psychologen met een christelijke pastorale bediening. Zij zijn van mening, dat de mensen zich kunnen en moeten veranderen om een beter leven te gaan leiden. Een belangrijk doel van verandering is het zich houden aan beloften ten opzichte van de andere mensen. Hiervoor dient de persoon zichzelf eerst goed te leren kennen hetgeen gebeurt in de cursus. Om dit punt van zelfkennis te bereiken worden allerlei psychologische methoden toegepast. Voor sommige deelnemers zijn dit verrassende en nare emotionele ervaringen, terwijl andere deelnemers zich hier gemakkelijk doorheen slaan en zeggen er na afloop baat bij te hebben. De toegepaste methoden zijn o.a. keiharde muziek, lichteffecten, rollenspellen, groepsbesprekingen waarin

men elkaar de waarheid zegt, hard en ruw toegeschreeuwd worden door de trainer, strafwerk maken als men niet voldoet aan de eisen van de trainer, niet weglopen uit de trainingen, enz. De trainingen lijken veelal op de bekende managementtrainingen voor bedrijven. De training is heel strikt. Als iemand wil kappen tijdens de vier dagen, dan moet ook de zg. buddy (kameraad) weg. Zo'n persoon heeft elke deelnemer aan het begin van de cursus moeten aanwijzen tussen de collegadeelnemers. Dit heeft als effect dat personen, die het niet met de cursus eens zijn of het emotioneel niet aan kunnen, ter wille van de buddy zich gedwongen voelen om te blijven.

Hoewel het eerdergenoemde werkboek niet zo duidelijk is (zie bv. de titel) begrijpen wij, dat de trainers ervan uitgaan dat de deelnemers overtuigd moeten raken, dat zij slachtoffers van zichzelf zijn. Tijdens of door de vier dagen training moeten zij zichzelf hierboven uitwerken en overgaan of veranderen in overwinnaars. Hierdoor kunnen zij beter hun beloften houden t.o.v. van de andere mensen, waardoor er een betere wereld ontstaat. Terwijl wij dit schrijven, krimpt ons geestelijk hart ineen en vragen wij ons af, hoe deze cursus kan worden gegeven onder het mom van een christelijke cursus. De promotor voor Nederland is Jeugd met een Opdracht en het genoemde werkboek wordt op de achterkant van harte aanbevolen door dr. Bruce Thompson, hoofd van de internationale Universiteit van Jeugd met een Opdracht.

11.2 Conclusie

Wij zouden nog veel uitgebreider op de Doorbraak-cursus in kunnen gaan, maar in het kader van het onderwerp van deze brief doen wij dit niet. Opnieuw merken wij, dat de christelijke mens zich afkeert van de bijbelse principes van heiliging en zich keert naar wereldse, psychologische ideeën. Hierbij staat de mens centraal en wordt met de zondige natuur van de mens, zijn vlees, totaal geen rekening gehouden. De apostel Paulus omschrijft dit in Rom.7:18-26 als volgt: *“Want ik weet, dat in mij, dat wil zeggen in mijn vlees, geen goed woont. Want niet wat ik wens, het goede, doe ik, maar wat ik niet wens, het kwade, dát doe ik. Immers, het wens is wel bij mij aanwezig, maar het goede uitwerken, kan ik niet.Zo vind ik dan deze regel: als ik het goede wens te doen, is het kwade bij mij aanwezig; want naar de inwendige mens verlustig ik mij in de wet Gods, maar in mijn leden zie ik een andere wet, die strijd voert tegen de wet van mijn verstand en mij een krijgsgevangene maakt van de wet der zonde, die in mijn leden is. Ik ellendig mens! Wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods? Gode zij dank door Jezus Christus, onze Here!”* Paulus eindigt dus niet met het advies om dit geschetste probleem te overwinnen door te luisteren naar de toenmalige wijsgeren en hun scholen te bezoeken. (zie vorige brief punt 7) Neen, hij wijst op de enige oplossing van dit probleem, de persoon Jezus Christus. Hij die voor de zonde van de mens stierf op Golgota, Hij alleen kan ons karakter veranderen. Opnieuw is het Paulus die ons in de Bijbel daarbij de weg wijst. Hij legt uit, o.a. in de brief aan de Galaten, dat wij onszelf als gekruisigd met onze Heiland moeten beschouwen en zegt: *“Met Christus ben ik gekruisigd, en toch leef ik, (dat is), niet meer mijn ik, maar Christus leeft in mij. En voor zover ik nu (nog) leef, leef ik door het geloof in de Zoon van God, die mij heeft liefgehad en zich voor mij heeft overgegeven.”* Gal.2:20

In de Doorbraak-cursus wordt de Bijbel niet gebruikt of worden de psychologische principes niet bijbels onderbouwd. Dit kan ook haast niet, want de cursus is gemaakt voor zowel gelovigen als ongelovigen. De cursusleiders vinden dit helemaal geen bezwaar. Dus bij de aanmelding hoeft men niet op te geven of men een wedergeboren christen is, of dat men een atheïst is, of een ander geloof aanhangt. Een ander fenomeen dat bij de aanmelding plaatsvindt, is de ondertekening van een formulier door de deelnemers, dat zij de organisatie niet aansprakelijk zullen stellen voor eventuele emotionele schade tijdens of na de cursus. Dit wijst erop, dat de trainers rekening houden met de mogelijkheid hiervan en dat zij zich willen

indekken. Al met al vinden wij weinig of geen geestelijke waarde in de Doorbraak-cursus. Wij raden de christenen, die ermee geconfronteerd worden af zich hiermee in te laten.

Opmerking: Als laatste willen wij erop wijzen, dat wij in het verleden een valse stroming hebben onderzocht met de naam: “de Amerikaanse Moraaltheologie”. Deze stroming deed een aantal jaren geleden opgeld in de jongerenbeweging Jeugd met een Opdracht. (zie brief nr.24 d.d. 08-04-02) Hierbij werd duidelijk de nadruk gelegd op de verbetering van de moraal, terwijl de betekenis van heiliging door de kruisdood van Jezus Christus erg op de achtergrond verbleef. Wij menen nu opnieuw elementen van deze valse stroming te onderscheiden in de Doorbraak-cursus.

12. God, de Heilige Geest in de mensen hier op aarde

Al tijdens zijn jeugd op aarde was Jezus in contact met de joodse, godsdienstige leiders. Hij sprak en debatteerde met hen en Hij leerde hieruit, dat de mensen om Hem heen wel probeerden een goed leven te leiden, maar dat dit hen niet lukte. Door hun leiders werd hen een wettisch leven voorgeschreven, een leven dat zij zelf niet eens konden volbrengen. Toen Jezus dan ook in zijn prediking nieuwe geestelijke wegen ging leren, stonden zijn toehoorders verbaasd en waren zij zeer verheugd. Dit was een totaal andere leer, een leer waaraan zij zich konden optrekken, en waardoor zij niet in allerlei wettische voetangels en klemmen terecht kwamen. Jezus trok menigten van toehoorders, want zeiden zij: Hij spreekt met gezag. *“En zij stonden versteld over zijn leer, want zijn woord was met gezag.”* Luc.4:32

Voor de discipelen was deze leer ook een verademing. Ook zij waren opgegroeid onder het juk van de wet en waren geleerd door de joodse godsdienstige leiders. Toen echter Jezus door deze leiders aan het kruis genageld werd en door zijn volgelingen begraven werd, leek alles tevergeefs. Iedereen leek gedoemd om zich opnieuw onder de leer van de joodse leiders te moeten stellen. Gelukkig kwam Jezus uit het graf. Hij stond op uit de dood. En wat gebeurde er toen met de leer?

Jezus begon zijn discipelen in veertig dagen te leren hoe het verder moest. En daarna zei Hij, dat de Trooster, de Heilige Geest in zijn plaats op aarde zou komen. Deze zou bij de gelovigen en zelfs in de gelovigen gaan wonen. De Heilige Geest zou hen alles leren en uitleggen, wat Jezus in zijn dagen op aarde zowel voor zijn kruisiging als erna, geleerd had. En dat gebeurde ook. Op de eerste Pinksterdag maakte Jezus zijn belofte waar en werd de Heilige Geest op de gelovigen in Jeruzalem uitgestort. En zoals door Jezus beloofd, is deze nooit meer weggegaan. Want niet alleen de eerste discipelen ontvingen de Heilige Geest, neen alle discipelen na hen, ontvingen dezelfde goddelijke Persoon. En dat is nu, heden ten dage nog zo!

Nikodemus, een van de weinige joodse geestelijke leiders die serieus meer van de leer van Jezus wilde weten, kreeg tijdens zijn nachtelijk bezoek aan Jezus het volgende te horen: *“Voorwaar, voorwaar Ik zeg u, tenzij iemand wederom geboren wordt uit water en Geest, kan hij het Koninkrijk Gods niet binnengaan. Wat uit vlees geboren is, is vlees en wat uit de Geest geboren is, is geest. Verwondert u niet, dat Ik u gezegd heb: Gijlieden moet wederom geboren worden.”* Joh.3:3-8

De Heilige Geest is de derde persoon van de goddelijke Drie-eenheid, Hij is ook God. (zie brief nr.29 d.d.27-03-06) Net als God de Vader en God de Zoon is Hij zeer begaan met de mensheid en omdat Hij hier op aarde in de gelovige mens woont, houdt Hij zich intensief met de gelovige bezig. Zoals zijn naam al aangeeft heeft Hij de heiligheid van God hoog in het vaandel. In 1Pet.1:14-16 staat hierover het volgende: *“Voegt u, als gehoorzame kinderen, niet naar de begeerten uit de tijd uwer onwetendheid, maar gelijk Hij, die u geroepen heeft, heilig is wordt (zo) ook gijzelf heilig in al uw wandel; er staat immers geschreven: Weest*

heilig, want Ik ben heilig.” De schrijver van Hebrëen zegt in 12:14 : “Jaagt naar vrede met allen en naar de heiliging, zonder welke niemand de Here zal zien.”

Paulus hamert als het ware op de heiliging van de christenen. In Gal.5:13-26 besteedt hij veel tijd aan de christelijke wandel. Hij zegt daarbij dat er twee mogelijkheden zijn: of wij wandelen naar het vlees of wij wandelen in de Geest. De praktische uitkomst zijn dan werken van het vlees of de vrucht van de Geest. Hoewel voor velen van u misschien overbodig, willen wij deze toch hier apart noemen: *“Het is duidelijk, wat de werken van het vlees zijn: hoererij, onreinheid, losbandigheid, afgoderij, toverij, veten, twist, afgunst, uitbarstingen van toorn, zelfzucht, tweedracht, partijschappen, nijd, dronkenschap, brasserijen, e.d.”* De uitwerking van de inwonende Heilige Geest is de vrucht van de Geest: *“Maar de vrucht van de Geest is liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, vriendelijkheid, goedheid, trouw, zachtmoedigheid, zelfbeheersing. Tegen zodanige mensen is de wet niet. Want wie Christus toebehoren, hebben het vlees met zijn hartstochten en begeerten gekruisigd. Indien wij door de Geest leven, laten wij ook door de Gees het spoor houden.”*

Conclusie:

Het is een loffelijk streven van psychologen en filosofen zich bezig te houden met de verbetering van het gedrag van een mens. Met dit streven zijn zij te vergelijken met de bijbelse schrijvers. Het grote verschil komt in de praktische uitwerking. Hierin falen zij, omdat zij als psychologen en filosofen geen rekening houden met de zondige natuur van de mens. Ook kunnen zij niet op tegen de inwonende God, de Heilige Geest. Hij kan oneindig veel meer dan wij bidden of beseffen. De Heilige Geest verzorgt in samenwerking met de wedergeboren christen de heiliging. Daar kan geen psycholoog of filosoof tegen op!

13. De opwaardering van de eigenwaarde

Na het beëindigen van de tweede wereldoorlog in 1945 is er heel veel veranderd in de westerse wereld. Er kwam een enorme wederopbouw op gang van vernielde bouwwerken, er ontstonden grote uitbreidingen van steden, wetenschappen ontwikkelden zich in een rap tempo, in de medische wereld kwam de ene ontdekking en verbetering na de andere, enz. In deze stroom van veranderingen ontwikkelde zich ook de wetenschap en de praktijk van de psychologie. De, voor de Amerikanen bekende freelance journalist / schrijver Steve Salerno, heeft zich speciaal verdiept in de ontwikkeling van de psychologie in zijn land. Steve Salerno, die overigens geen christen is, heeft de resultaten van zijn research in 2004 vastgelegd in een spraakmakend boek met als titel: SHAM (acroniem voor: Self-Help and Actualization Movement).

In zijn inleiding brengt hij het opzienbarende feit naar buiten, dat een groot deel van zijn landgenoten geestelijk hulpbehoevend is geworden en zijn heil zoekt bij instellingen, bij therapeuten, bij belangrijke psychologische tv-programma's, bij seminars, in boeken, enz. En om het feit nog meer te onderstrepen heeft hij globaal uitgerekend hoeveel geld de Amerikanen voor deze “geestelijke hulp” moeten neertellen. (voor een groot deel betaald door de verzekeringen) Hij komt tot de conclusie, dat in 2008 het bedrag op 12 miljard dollar zal uitkomen. Uiteraard is het bedrag niet exact, maar het is door een ervaren researcher in zijn boek vastgelegd en kan men er niet zomaar aan voorbij gaan.

---13.1 Een van de zaken die Steve Salerno naar voren brengt, is de invloed van wat hij noemt de eigenwaarde-beweging (self-esteem movement). Zijn aandacht gaat daarbij speciaal uit naar de nadelige gevolgen voor het leerpeil van het Amerikaanse onderwijs. Hij komt tot de conclusie, dat sinds het onderwijzend personeel het accent van prestaties van de leerlingen is gaan verleggen naar de gevoelens van de leerlingen, het leerpeil van het onderwijs gezakt is. Voorheen werd een leerling met een hoge prestatie openlijk geprezen in de klas. Nu mag dit niet meer, omdat anders leerlingen met lagere prestaties gekwetst zouden worden. Hun eigenwaarde zou hierdoor omlaaggehaald worden. Het belang van eigenwaarde wordt

uitgetild boven het belang van prestaties. In een basisschool in Alabama, waren de leesresultaten van de leerlingen niet al te best. In plaats van er een schepje bovenop te doen om het gewenste peil te bereiken, plaatste het personeel bij de ingang een grote spiegel. Elke keer als de leerlingen naar binnen gingen lazen zij het volgende boven de spiegel:

“Jij kijkt nu naar één van de meest speciale mensen in de wereld.”

---13.2 De eigenwaarde-beweging is in de niet christelijke wereld ontstaan dankzij de Amerikaanse psycholoog Napoleon Hill. Naast hem waren er diverse andere personen, die onder het motto: “Geloof het, realiseer het” (Believe it, achieve it) de beweging stimuleerden en deden groeien tot het huidige niveau.

---13.3 In de christelijke wereld is het ds. Schuller die de beweging in de kerk heeft gebracht. Zijn eerste boek draagt als titel: “Self-esteem: The New Reformation” (Eigenwaarde, de nieuwe Reformatie) 1982. Sinds die tijd heeft hij dit thema uitgewerkt in zijn prediking en tot op de huidige dag vindt men dit terug in zijn kerkdiensten in de Glazen Kerk (Hour of Power). Ds. Schuller heeft het evangelie vervangen door het psychologische dogma van de eigenwaarde-beweging. Hij zegt in zijn boek: *“Ik geloof niet dat er iets erger is gedaan in de naam van Jezus, dan de vaak rauwe, onhandige en onchristelijke strategie, te proberen mensen bewust te maken van hun zondige staat. Dit heeft bewezen vernietigend te zijn voor de persoonlijkheid van de mens en is daardoor onvruchtbaar voor evangelisatie.”* (zie ook onze brief nr.16 d.d. 13 juni 1999)

---13.4 In Nederland waren het Walter Trobisch en zijn vrouw, een Zwitsers echtpaar, die de eigenwaarde-theorie in de christelijke wereld gepromoot hebben. Hun boek “Heb jezelf lief” (Love Yourself) 1976 is door velen in Nederland gelezen en tot nieuwe waarheid verklaard. Het echtpaar Trobisch organiseerde veel seminars om de boodschap over te brengen. De basisstelling daarin was gefundeerd op de uitspraak van Jezus in Mat.23:36-40 :*“Meester, wat is het grote gebod in de wet? Hij zeide tot hem : Gij zult de Here, uw God, liefhebben met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand. Dit is het grote en eerste gebod. Het tweede, daaraan gelijk, is: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf. Aan deze twee geboden hangt de ganse wet en de profeten.”* Veel christenen denken nog steeds in deze richting. Kijk, zeggen zij: er staat toch in de tekst : Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf, dus staat daar (ook) gij zult uzelf liefhebben. Ogenschijnlijk hebben zij gelijk en kan men er geen speld tussen krijgen. Toch zegt Jezus in dit gedeelte helemaal niet, dat wij onszelf lief moeten hebben. Integendeel, taalkundig zegt Jezus alleen, naast God zult gij ook uw naaste liefhebben.

Voor de juiste interpretatie zullen we de tekst splitsen in twee delen: *“Gij zult de Here, uw God liefhebben met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand.”* In het eerste deel staat wat God van ons verwacht: “Hem liefhebben”. In het tweede deel geeft Hij aan met welke intensiteit Hij dit wil: “met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand.”

Nu nemen we de volgende tekst en splitsen we deze ook in twee delen: *“Gij zult u naaste liefhebben als uzelf.”* In het eerste deel staat: “Gij zult u naaste liefhebben”: Dit verwacht God van ons. In het tweede deel geeft God aan met welke intensiteit Hij dit liefhebben van onze naaste wil hebben. Jezus is daar heel nuchter in. Hij zegt je moet elkaar liefhebben zoals je ook jezelf liefhebt. Hij geeft daarna geen verdere verklaring over de manier waarop wij dat liefhebben van onze naaste moeten praktiseren. Hij neemt hiermee als vanzelfsprekend aan, dat wij allemaal normaal van onszelf houden en normaal voor onszelf zorgen. Bij een ander, soortgelijk incident vertelt Hij de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan. Ook daar zegt Jezus niet dat de Samaritaan zichzelf eerst lief moet hebben. Nergens in de Bijbel moedigt Jezus ons aan om onszelf speciaal lief te hebben. Het gaat Hem om twee geboden: God liefhebben en de naaste liefhebben.

---13.5 Gelukkig zijn er ook al psychologen die beginnen te twifelen of de eigenwaarde-beweging wel op de goede weg is. Het Ned. Dagblad van 28-02-07 heeft hier een heel artikel aangewijd met als kop: "*Psychologen in VS bezorgd over gevolgen eigenwaarde-beweging, Amerikaanse studenten worden steeds egocentrischer*". Jean Twenge, hoogleraar psychologie aan de Universiteit van San Diego zegt, dat we ermee op moeten houden om maar steeds te zeggen tegen onze kinderen: "Je bent bijzonder". Samen met vier andere psychologen heeft zij uitgebreid onderzoek gedaan bij jonge studenten naar het ik-gevoel. Het onderzoek besloeg resultaten van antwoorden van hen over een periode van 1982 tot 2006. (Narcistisch Persoonlijkheidsonderzoek NPI)

Uit het onderzoek kwam te voorschijn, dat de studenten hoog scoorden op het gebied van een persoonlijkheid, die behept is met buitensporige zelfliefde, een narcistische persoonlijkheid. In 2006 scoorden de studenten dertig procent meer dan in 1982. Volgens de onderzoekers is het slechte resultaat terug te voeren naar de eigenwaarde-beweging. Jean Twenge adviseerde om hier iets aan te gaan doen. Laten we om te beginnen op de eerste groep van de basisscholen het volgende liedje niet meer leren en zingen: "I am special, I am special, look at me." (Ik ben bijzonder, ik ben bijzonder, kijk mij eens; op de wijs van vader Jacob)

14. Hedendaagse psychologen als geestelijken in ons midden

.... **14.1** In Amerika zijn tv-persoonlijkheden zeer geliefd en hebben grote invloed op het allerdaagse leven. Een bekende tv-vrouw van de laatste jaren is Oprah Winfrey. Zij weet met haar indringende programma's miljoenen Amerikanen te boeien. Ook in Nederland is zij regelmatig op het scherm. Al enige jaren is zij gekozen tot de meest invloedrijke vrouw van Amerika. Toch weten maar weinig christenen, dat zij een fanatieke belijdster van de new age gedachte is en dat zij hiervoor openlijk propaganda maakt op tv-shows. Naast dit heeft zij ook verschillende personen "ontdekt" die nu eveneens op tv furore maken. Eén van deze personen is dr.Phil McGraw, die sindsdien een eigen tv-aanhang heeft van maar liefst zes miljoen kijkers. Dr.Phil is in ons land ook regelmatig op tv. Hij is een psycholoog, die op een praktische manier zijn cliënten, lees toeschouwers, adviezen geeft. Volgens zijn persoonlijk getuigenis in de Hour of Power Kerstkrant van 2006 van ds. Schuller, is hij een christen. Hij zegt zijn wijsheid in zijn shows bij God vandaan te krijgen.

----**14.2** Rick Warren, de man die grote bekendheid heeft gekregen door invoering van de laagdrempelige methode om buitenstaanders in zijn kerk te lokken, is zeer bevriend geraakt met Ken Blanchard. Deze man is een bekend zakenman, die cursussen op het gebied van management organiseert. Daar Rick Warren behoefte heeft aan een zakelijke aanpak in zijn kerk, werkt hij nauw samen met deze cursusleider. Ken Blanchard heeft in zijn vakgebied al het een en ander geschreven, maar in 2005 heeft hij ook een boek(je) geschreven met een christelijk randje: "Ruimhartig leven, Ontdek de blijdschap van het geven: je tijd, je talenten, je geld." Hij heeft dit samen gedaan met de stichter van de keten van Kiprestaurants in Amerika. Tot onze verwondering heeft de evangelische uitgeverij Gideon dit boek als een christelijk boek op de markt gebracht. Naar onze mening is het gehalte aan evangelische waarde minimaal.

....**14.3** In 2002 schreven de psychologen dr.Henry Cloud en dr.John Townsend een omvangrijk boek met als titel: "Hoe mensen groeien naar volwassenheid, wat zegt de Bijbel over onze persoonlijke ontwikkeling". Over dit boek gaan goede beoordelingen uit van de gebruikers. Een aantal christenen is er zeer enthousiast over. Als werkgroep erkennen wij ook de goede dingen die erin staan. Dus zouden wij hierbij alleen maar een "gloria" hoeven te zetten. Toch willen wij naast het "gloria" ook een kanttekening plaatsen. Want wij menen in dit boek, zij het subtiel, te lezen dat de schrijvers er van overtuigd zijn, dat naast het lezen van de Bijbel een aanvulling als de inhoud van dit boek noodzakelijk is. De Bijbel als raadgever en als toets is niet voldoende. Zij drukken dit als volgt uit:

“Sommige groeikringen geloven iets dergelijks. Ze onderwijzen dat als je gewoon de Bijbel kent of hun specifieke ideeën, je volwassen zult worden. Hoewel we het erover eens zijn dat een goed begrip van Gods wegen vooropgezet moet zijn, onderwijst de Bijbel zelf dat kennis van de waarheid niet genoeg is.” Naar onze mening maken de schrijvers een fundamentele fout. Er staat nergens in de Bijbel, dat kennis van Gods Woord niet voldoende is voor het leven van de christenen. De schrijvers halen ter verdediging van hun standpunt Jac.1:22-25 aan. De perikoop van dit bijbelgedeelte begint echter in vers 19. We laten daarom dit hele gedeelte vanaf vers 19 even aan u zien:

“Weet (dit) wel, mijn geliefde broeders: ieder mens moet snel zijn om te horen, langzaam om te spreken, langzaam tot toorn; want de toorn van een man brengt geen gerechtigheid voor God voort. Legt dus af alle vuilheid en alle uitwas van boosheid en neemt met zachtmoedigheid het in u geplante woord aan, dat uw zielen kan behouden. En weest daders des woords en niet alleen hoorders: dan zoudt gij uzelf misleiden. Want wie hoorder is van het woord en niet dader, die gelijkt op een man, die het gelaat, waarmee hij geboren is, in een spiegel beschouwd; want hij heeft zichzelf beschouwd, is heen gegaan en heeft terstond vergeten, hoe hij eruit zag. Maar wie zich verdiept in de volmaakte wet, die der vrijheid en daarbij blijft, niet als een vergeetachtig toehoorder, doch als een werkelijke dader, die zal zalig zijn in zijn doen.”

Hier wordt niet gesproken over kennis van de waarheid, zoals dr. Henry Cloud en dr. John Townsend suggereren, maar over het verdiepen in Gods Woord en over de zonden die men moet wegdoen. De uitdrukkingen: *“het in uw geplante woord”* en *“wie zich verdiept in de volmaakte wet, die der vrijheid en daarbij blijft”* geven aan hoe belangrijk de Bijbel is om een heilig leven te leiden. Ook geven zij aan hoe geestelijke groei tot stand kan komen.

----14.4 In 1977 waren in Amerika twee professoren in de klinische psychologie aan de medische faculteit van de Columbia Universiteit in New York City volgens hun eigen zeggen toe aan een mentale verandering. Zij waren geen van beiden tevreden met de onvolmaakte manier waarop zij met elkaar omgingen en hun zucht naar erkenning en status in de wereld. Na enige maanden van aarzeling, besloten zij samen tot het inslaan van een andere weg. Deze weg mondde uit in het gezamenlijk schrijven van een cursusboek met als titel: *“Een Cursus in Wonderen”*. Het buitengewone aan dit werk is het totstandkomen van de inhoud. Professor Helen Schucman, kreeg in de nacht de woorden aangereikt van de Stem. Zij gaf deze overdag door aan haar collega professor William Thetford. Deze man typte alles uit wat zijn collega in de nacht had ontvangen van de Stem. Deze samenwerking duurde ongeveer zeven jaar, waarna de inhoud als cursusboek werd gedrukt en uitgegeven. Tot op de dag van vandaag is het boekwerk, dat 1383 bladzijden beslaat in de handel en wordt er in de boekenwereld reclame voor gemaakt. (uitgeverij Ankh-Hermes bv-Deventer)

De samenstellers zeggen over het doel van het boek in hun voorwoord het volgende: *“Het is niet de bedoeling dat hij de grondslag wordt voor een nieuwe cultus of sekte. Hij beoogt slechts een manier aan te reiken waarmee sommige mensen in staat zullen zijn hun eigen innerlijke Leraar te vinden.”**De leerstof die de cursus biedt is zorgvuldig samengesteld en wordt stap voor stap uitgelegd, zowel op theoretisch als op praktisch niveau. Hij legt de nadruk op toepassing in plaats van theorie en op ervaring in plaats van theologie. Hij stelt nadrukkelijk : ‘Een universele theologie is onmogelijk, maar een universele ervaring is niet alleen mogelijk, maar zelfs noodzakelijk.’ Hoewel christelijk in formulering, behandelt de Cursus universele spirituele thema’s. Hij beklemtoont dat hij slechts één versie van de universele leerweg is. Er zijn vele andere, en deze verschilt daarvan alleen in vorm. Zij leiden uiteindelijk allemaal tot God.”*

Onder meer dankzij de indirecte reclame van Oprah Winfrey tijdens haar tv-shows, heeft de Cursus grote bekend gekregen. Ook in Nederland wordt hij gebruikt. Als u de hierboven aangehaalde zinnen leest, dan begint u waarschijnlijk al te vermoeden, dat we hier te maken

hebben met een cursus van de new age beweging. Dat is inderdaad zo. Het boek is niet speciaal geschreven voor deze beweging, maar de beweging heeft dit boek wel omarmd. Sommigen noemen het zelfs de new age bijbel. Dit laatste is misschien wel terecht, want de inhoud staat boordevol theologie begrippen, die ook in de Bijbel te vinden zijn. Echter hebben deze theologische begrippen totaal andere betekenissen.

De meeste staan zelfs honderd tachtig graden gedraaid op de betekenissen die wij vanuit de Bijbel kennen. Zo wordt het woord zonde gedefinieerd als het ontbreken van liefde. Zij moet worden gecorrigeerd door de Heilige Geest, in plaats van een kwaad dat moet worden gestraft. De Heilige Geest, de Stem moet ons helpen ontsnappen uit de droomwereld door ons denken om te keren en onze vergissingen af te leren. Het woord kruisiging wordt gebruikt, maar niet van de kruisiging van Jezus, maar van de pijn en lijden dat de cursist heeft te doorstaan, als hij door anderen kwaad bejegend wordt. We kunnen zo wel doorgaan, het is een complete “paradigma shift” in vergelijking met wat de Bijbel ons leert.

15. Psychiatrie, mantelzorgers en pastorale begeleiders

---15.1 Inleiding Een mevrouw is geheel in de war de laatste tijd. Zij doet erg vreemd en zegt steeds vijandige stemmen te horen in haar hoofd. Ten slotte wordt zij opgenomen in de PAAZ-afdeling van een ziekenhuis. De oudsten van de kerkelijke gemeente waartoe zij behoort, beraden zich en willen een bezoek afleggen bij de zuster. Bij nadere informatie wordt dit door het ziekenhuis niet raadzaam geacht. De oudsten besluiten om in besloten kring een speciale bidstond te houden. Tijdens deze bidstond wordt er heftig gebeden en wordt de duivel gesommeerd de geest van de zuster los te laten. De oudsten zijn er stellig van overtuigd, dat de duivel deze christin gevangen houdt en dat zij daardoor de vijandige stemmen in haar hoofd hoort. Helaas gaan de stemmen niet weg. Gelukkig voor de zuster komt zij er met behulp van therapie en medicijnen weer bovenop en kan zij het normale leven weer aan. Later herhaalt zich de verwarring en komen de stemmen in haar hoofd terug. Een andere mevrouw, geen wedergeboren christin doet zo vreemd dat de huisarts haar laat opnemen in de PAAZ-afdeling van een ziekenhuis. De persoon heeft last van hevige angstaanvallen. Zij wil geen bezoek ontvangen, ook niet van familie. Na een poosje gaat het weer beter en mag zij naar huis. Medicijnen en therapie en begeleiding helpen haar om weer redelijk in de omgeving te functioneren. Zij blijft wel moeilijk in de omgang en moet wel medicijnen blijven gebruiken.

Beide gevallen zijn voorbeelden uit de praktijk gezien door de ogen van omstanders. Zij geven enigszins een beeld van wat men in de psychiatrie kan tegenkomen. Psychiatrie is de geneeskundige naam voor zielsziekte (woordenboek van Dale) of voor geestesziekte (woordenboek Prisma). In vakkringen van de Zorg wordt de laatste jaren de term psychisch gehandicapte cliënten gebruikt. Wij denken dat de meesten van onze lezers de geschetste situaties herkennen en daar soms ook zelf mee te maken hebben gehad of nog hebben. Wij komen hiermee op het terrein van de geestesziekten. Voor de personen die psychisch gehandicapt zijn en voor de personen die er direct mee te maken hebben, die mantelzorg plegen, zijn het zeer moeilijke en complexe ervaringen. Het verdriet neemt een deel van het leven in beslag, terwijl het verstand zich bij tijd en wijle afvraagt hoe dat nu allemaal kan. Toch is dit voor veel mensen de realiteit van het dagelijks bestaan. Men kan er niet omheen. Zelfs voor diep gelovige en serieuze christenen is er geen andere keus, dan het accepteren van deze droevige feiten. Als werkgroep moeten we op dit punt stoppen, omdat het ons ook aan kennis van en inzicht in de psychiatrie ontbreekt. Er is geen knowhow in ons midden aanwezig. Daarom willen wij ons hier beperken tot het aankarten van enige zaken, die wij in de loop der jaren signaleerd hebben.

---15.2 Een aantal christenen menen dat zij de oplossing van geestesziekten gevonden hebben. In tegenstelling tot de psychiaters geloven zij dat de duivel achter dit alles zit. In hun

veronderstelling zijn een aantal van de geesteszieke personen bezet gebied van de duivel. Dit, ondanks het feit dat de personen wedergeboren christenen zijn. Daarom bidden zij bij de zieke christenen en bidden zodanig heftig, dat de demonen uitgedreven worden. Helaas heeft dit bidden bijna nooit effect en brengt het de geesteszieke in zenuwachtige verwarring. Zodra deze weer enigszins tot rust komt, begint bij deze persoon een schuldvraag boven te komen. Ook voor de mantelzorgers is dit soort bidden een frustratie, waar zij meer “last” dan “gemak” van hebben. Hoewel wij als werkgroep van mening zijn, dat de duivel door zijn influisteringen de geesteszieke persoon erg kan beïnvloeden, geloven wij niet dat de duivel een vaste greep op deze persoon heeft. Wij geloven in de vrijheid van het wedergeboren kind van God. Zijn geloof in de Heer Jezus Christus heeft hem vrijgemaakt. Geen demon of de duivel zelf heeft de mogelijkheid om deze vrijheid in te dammen. Bevrijdingsbewegingen denken hier anders over en schrijven de duivel deze macht wel toe. Wij blijven bij het bevrijdende evangelie van de Bijbel en distantiëren ons van de bevrijdingsbewegingen.

---15.3 Er zijn heel veel gradaties van geestesziekte. Zij kan variëren van heel ernstig, waarbij een permanente opname in een instelling noodzakelijk is tot een hele lichte afwijking, waarbij de persoon normaal woont en redelijk functioneert in de maatschappij. Zowel de eerste categorie, als de laatste categorie komen voor in kerken en evangelische gemeenten. De oudsten hebben hiermee te maken, zij zullen hiervoor veel wijsheid nodig hebben. De overige gemeenteleden doen er goed aan veel voor hen en de betrokken personen te bidden, want het is geen eenvoudig onderdeel van de taak van oudsten. Zelf zullen de gemeenteleden begrip moeten opbrengen voor hun medeleden, die het niet altijd kunnen bolwerken in het dagelijks leven.

---15.4 Tussen psychiatrie en psychologie is een groot verschil. Zo kan bijvoorbeeld alleen een psychiater bij de behandeling medicijnen voorschrijven en adviseren omtrent een eventuele opname. Toch zijn er ook veel raakvlakken. Dit is meestal het geval bij de behandeltherapieën. Een psychiatrische patiënt met gedragsstoornissen kan eenzelfde behandeling hebben, als in een psychologisch geval van gedragstoornissen. Wij weten immers dat zowel Freud als Jung psychiaters van beroep waren, terwijl zij toch als de grondleggers van de psychologie gelden. Voor sommige christen-mantelzorgers en pastorale begeleiders kan dit erg verwarrend zijn. Als daarbij ook nog het hieronder beschreven verschijnsel van codependency, het opleggen of aanvoelen van medeschuld, een rol speelt, wordt de situatie er niet gemakkelijker op. Wij adviseren deze mantelzorgers als persoon afstand te houden van de therapieën en de persoonlijke codependency, medeschuldgevoel gewoon af te wijzen.

16. Weerstand vanuit de gelederen van de psychologen

---16.1 In 1998 schreef de niet-christelijke Canadese Tana Dineen, doctor in de psychologie een boek met de vreemde titel: “Het produceren van slachtoffers, wat de psychologie-industrie mensen aandoet.” (Manufacturing Victims, What the Psychology Industry is Doing to People) Zij deed hiermee heel wat stof opwaaien in de wereld van de psychologen zowel in Canada als in Amerika. Met haar boek poneerde zij de stelling, dat het grote aantal mensen dat psychologische hulp nodig heeft, door de psychologen zelf wordt geproduceerd. Zij geeft hen daarom de bizarre naam van psychologie-industrie. Achterop het boek staan acht reacties van bekende tijdschriften en collega’s. Eén ervan willen wij hier weergeven:

"Dineen haalt haar eigen beroep over de hekel. Zij beschuldigt psychologen ervan het zelfbeeld van mensen zodanig te beïnvloeden, dat zij onderhevig worden aan eindeloze behandelingen van dubieuze kwaliteit." Vancouver Sun

De rode draad door haar boek is haar mening dat de meeste mensen, die volgens psychologen hulp nodig hebben, het ook best zelf kunnen rooien in het leven. Een bezoek aan of een verwijzing naar een psychologische therapeut, maakt hen al direct onzeker en tot op een

zekere hoogte afhankelijk. Deze onzekerheid wordt o.a. teweeggebracht door literatuur van de psychologen, door advertenties van de therapeutische klinieken, door psychologische seminars en workshops. Hierin maken de psychologen duidelijk aan welke problemen de mensen in hun dagelijks leven onderhevig kunnen zijn. Zij beweren daarbij, dat zelfs als iemand zich hiervan niet bewust is, dit geen garantie is dat zij niet ongemerkt toch geplaagd en beïnvloed worden. Hierdoor kweken de psychologen een potentieel gevoel van onzekerheid en vraagt een groot aantal mensen zich af, of zij toch geen therapeutische hulp nodig hebben.

Dr. Tana Dineen, heeft zelf jarenlang in de research van haar vakgebied gewerkt. Ook heeft zij een aantal jaren gewerkt als hoofd van de afdeling behandeling van een grote psychiatrische kliniek in Ontario. Tussen 1981 en 1993 had zij in Toronto een privé-kliniek voor psychotherapie. Intussen schreef zij verschillende boeken. Zij houdt lezingen en reist veel o.a. door Midden- en Zuid-Amerika.

In haar hierboven genoemd boek noemt zij bijna vijftig collega psychologen, die eveneens kritische geluiden laten horen door middel van hun boeken.

---16.2 Dr. Martin Bobgan heeft vier universitaire titels, waaronder één in de Onderwijskundige Psychologie. Hij is jarenlang psychologisch therapeut geweest, maar kreeg steeds meer onvrede met zijn beroep. Hij ervoer, dat al de verschillende methoden van behandeling uiteindelijk zelf verzonden methoden waren en dat er steeds meer “oplossingen” bij kwamen. Het afwezig blijven van bewijzen dat de methoden werkten en het afwezig blijven van resultaten, deed hem uiteindelijk besluiten om ermee op te houden. Hij en zijn vrouw Deidre, hebben daarna samen omstreeks 1990 een stichting in het leven geroepen onder de naam: PsychoHeresy Awareness Ministries. (Bediening van het signaleren van valse leringen vanuit de psychologie) Omdat zij beiden wedergeboren christenen zijn, hebben zij hiermee in de christelijke wereld in Amerika grote bekendheid gekregen. Dit niet altijd in positieve zin, want zij nemen geen blad voor de mond, als het om feiten gaat die zich in de christelijke psychologische wereld afspelen. Als werkgroep hebben wij hun werk gevolgd door middel van het lezen van hun maandblad. Zij hebben sindsdien een aantal boeken geschreven, waarvan de meeste via internet als e-mailboek gratis te downloaden zijn. Wij willen hier drie boeken speciaal noemen:

Boek: “James Dobson’s Gospel of Self-Esteem & Psychology” (Evangelie van Eigenwaarde en Psychologie van James Dobson)

Boek: “Larry Crabb’s Gospel” (Het Evangelie van Larry Crabb)

Boek: “12 Steps to destruction, Codependency Recovery Heresies” (12 Stappen naar vernietiging, valse inzichten over Medeschuldgevoel)

De eerste twee boeken betreffen twee, ook in Nederland bekende christelijke schrijvers, waarvoor Martin Bobgan waarschuwt i.v.m. de overduidelijke invloed van psychologie op de inhoud. Het derde boek dat we noemen, is een waarschuwing tegen de psychologische methode van codependency, of medeschuldgevoel. Het begrip codependency is breed en veelomvattend geworden. We geven twee voorbeelden om te kunnen begrijpen wat ermee bedoeld wordt.

Voorbeeld 1: Iemand is getrouwd met een man die, gedurende het huwelijk zich ontpopt als een dronkaard. De vrouw heeft een vreselijk leven, komt bij een psycholoog terecht om hulp. Zij voelt zich nl. ook schuldig aan de dronkenschap van de man, omdat zij misschien niet goed genoeg als vrouw voor hem gezorgd heeft. In plaats dat nu de psycholoog haar geruststelt en dit alles ontmantelt als onzin, bevestigt hij haar in dit schuldgevoel. En hij zegt dat zij codependent is en evenals haar man met het alcoholprobleem, groepstherapie moet volgen om hier goed mee om te gaan.

Voorbeeld 2: (niet uit het boek) Een jonge man heeft moeilijkheden in zijn leven en doet een poging zich van het leven te beroven. Gelukkig mislukt dit en gaat hij in therapie. De behandelende psycholoog benadert daarbij ook de ouders. Het nietsvermoedende, integere echtpaar wordt aangezegd, dat zij medeschuldig zijn aan het suïcidale gedrag van hun zoon. De therapeut adviseert hen vanwege deze codependency om ook zelf in therapie te gaan.

---16.3 Jim Owen bracht in 1993 een boek op de markt met als titel: "Christian Psychology's war on Gods Word, the victimization of the believer" (de aanval van de christelijke psychologie op Gods Woord, de gelovigen tot slachtoffers gemaakt). Jim werkte vele jaren op het terrein van de zorg voor alcoholverslaafden en van jeugdcriminaliteit. Door zijn ervaringen in de hulpverlening, kwam hij tot de toch wel scherp klinkende conclusie zoals verwoord in de titel van zijn boek. In het kort gesteld en samengevat komt hij met de volgende bezwaren:

"--- Christelijk psychologie geeft een beeld van de zonde, als zou de zonde door een ziekte veroorzaakt worden

--- Christelijke psychologie gaat in tegen de bijbelse leer van de menselijke natuur

--- Christelijke psychologie behandelt mensen als slachtoffers

--- Christelijke psychologie koestert het idee dat de mensen psychologische interventie nodig hebben om te stoppen met zondigen

--- Christelijke psychologie ondermijnt het vertrouwen van de gelovige op de Heer

--- Christelijke psychologie ontkent de algenoegzaamheid van Christus en zijn Woord

Jim Owen roept de gelovigen terug naar de volheid van Jezus Christus. Hij dringt er bij hen op aan volledig te vertrouwen op de altijd aanwezige voorzieningen in Christus, de kracht van inwonende Heilige Geest en de gegarandeerde leiding van het onfeilbare Woord van God."

Deze woorden staan op de achterkant van het boek. Hierop staat ook dat hij les geeft in geschiedenis op een universiteit en dat hij dient in een gemeente als pastor.

17. Eindconclusie en pastoraal advies

Op een avond werden wij gebeld door een theologische student. Hij had zojuist de website van de werkgroep ontdekt en was na het doorlezen van de inhoud tamelijk overstuur. Meneer, wat moet ik nog wel geloven van wat er verkondigd wordt in de evangelische wereld? Jullie keuren letterlijk bijna alles af. Ik zelf ben een wedergeboren kind van God, dat zijn weg zoekt in deze evangelische wereld! In een vrij uitgebreid gesprek konden wij hem uitleggen, dat zeker niet alles fout is in de evangelische wereld. Als werkgroep publiceren wij echter alleen over zaken, waarvan wij van mening zijn, dat zij afwijken van de Bijbel vandaar de naam: Terug naar de Bijbel.

Wij schrijven niet over de goede zaken, die er zijn en gebeuren in evangelisch Nederland. Wij laten het bijvoorbeeld aan anderen over om te schrijven over de gemeentevorming van de laatste tientallen jaren. Tegenwoordig kun je bijna in elke plaats een evangelische gemeente vinden. Ook over de goede verandering van de muziek begeleiding in deze gemeenten schrijven wij niet. Het toch vrij nieuwe "fenomeen" van aanbidding in persoonlijk gebed in de gemeenten zien wij wel, maar laten het positief schrijven hierover aan anderen over. Wij kunnen zo doorgaan over alles wat goed is, maar wat niet op onze weg ligt om over te schrijven.

Wij hebben de “telefoon” student geadviseerd om de toestand van de evangelische gemeenten te zien, zoals Jezus deze zag in de Openbaring aan Johannes. Als Jezus tussen de zeven gouden kandelaren wandelt (hfdst. 2 en 3) ziet Hij alles wat er in de zeven gemeenten fout is. Hij neemt geen blad voor de mond, maar noemt veel gruwelijke dingen op die gebeuren in de gemeenten. Als wij deze dingen zouden meemaken in onze eigen gemeente, waren wij misschien allang opgestapt en hadden onderdak gezocht bij een andere gemeente. Als resultaat van zijn rondwandeling adviseert Jezus echter niet om op te stappen. Integendeel, Jezus daagt de gemeenteleden uit om in het geweer te gaan tegen de misstanden. Bij het verslag van elke gemeente eindigt Jezus met de zin: “Wie overwint,.....” waarna er een specifieke belofte volgt. Dus Hij verwacht van ons, dat wij ons best zullen doen om de problemen, die Hijzelf geconstateerd heeft, op te lossen. Hiermee laten wij het telefoongesprek met de theologische student verder rusten, maar houden dit verhaal als voorbeeld in gedachten.

Nu kunnen wij ons voorstellen, dat er een aantal lezers zijn, die na het lezen en bestuderen van ons onderwerp: psychologie en de Bijbel zich niet zo gelukkig voelen. Misschien waren zij nu juist zo tevreden met de hulp van de psychologische therapeut. Of misschien heeft een oudste nu juist een “hopeloos” gemeentelid naar een psychologische hulpverleningsinstantie gestuurd. Of misschien heeft u zich, zij het na enige worsteling neergelegd bij het feit, dat de therapeut u als medeschuldig aan de dronkenschap van uw man in behandeling heeft genomen. Of misschien bent u erg geschrokken van het feitenrelaas over de Doorbraak-training, want u heeft daar zelf aan meegedaan. Al met al lijkt alles misschien enigszins chaotisch.

Wij raden u aan een eventuele paniek buiten de deur te houden en uw huidige toestand gewoon te laten voor wat het is. U kunt dan rustiger nadenken over wat er geschreven staat in deze en de twee vorige brieven. Wat betreft uw banden met psychologen, kunt u bij eventuele veranderingen in de toekomst onze brieven gebruiken als richtsnoer. Deze kunnen u helpen bij het kiezen uit wat wel en wat niet bijbels verantwoord is.

Sinds wij als werkgroep fungeren, krijgen wij veel reacties van lezers binnen. Dit gebeurt via de telefoon, via de gewone post of per e-mail. Ook nu stellen wij ons open voor alle vragen op het gebied als hierboven omschreven. Wij zullen alles met volledige discretie behandelen, zoals u dit van ons gewend bent. Als wij sommige vragen niet kunnen beantwoorden, zeggen wij dat eerlijk. In sommige gevallen zullen wij anderen inschakelen. Wij stellen onze pastorale ervaring en kennis aan u ter beschikking

Wij willen u zo goed mogelijk terzijde staan, zodat u, zoals Jezus adviseert in Openbaring, niet zult opgeven, maar zult overwinnen. “Wie overwint....” Dat is Zijn uitdaging. Laat ons daarbij bedenken, dat Jezus een prachtige symboliek gebruikt in dit gedeelte over de gemeenten. Hij noemt de gemeenten kandelaars, dus groepen mensen die licht, Zijn licht uitstralen. En als climax noemt Jezus de gemeenten gouden kandelaars. Dit geeft aan dat Hij de waarde van de gemeenten zeer hoog acht.

18. Huishoudelijke mededelingen. Bij deze brief vindt u weer een acceptgirokaart om een eventuele bijdrage te sturen voor ons werk. Degenen die dit reeds gedaan hebben dit jaar, hoeven dit uiteraard niet een tweede keer te doen. Wij danken hen hierbij voor hun giften. Voor degenen die nu een gift willen sturen en gebruik willen maken van bijgesloten acceptgirokaart, willen wij even enkele opmerkingen plaatsen. In 2006 hebben sommige

gevers de acceptgirokaart niet correct ingevuld. Hierdoor kon de postgiro de kaarten niet verwerken en werden de giften niet van uw rekening afgeschreven. Daarom geven wij hierna enige tips voor het invullen van de acceptgirokaart:

- 1.... Vul eerst het bedrag in dat u wilt geven
- 2.... Schrijf daarna uw rekeningnummer op de kaart
- 3.... Schrijf dan uw naam en adres op de kaart
- 4.... Als laatste zet uw handtekening op de aangegeven plek
- 5.... Het aangehechte strookje kunt u invullen met het te geven bedrag en afscheuren voor eigen gebruik
- 6.... De acceptgirokaart is door de postgiro vernieuwd en aangepast aan de nieuwe regels; het is niet meer toegestaan iets anders dan hierboven beschreven is, op de kaart te zetten; dus b.v. een adreswijziging of een korte bemoediging is helaas niet meer mogelijk.

Opmerking: Alle giften die u geeft zijn voor de belasting aftrekbaar. Dit geldt ook voor de komende jaren vanaf 1 januari 2008. Onze stichting heeft, na onderzoek van de belasting, hiervoor opnieuw goedkeuring gekregen.

Geraadpleegde dagbladen, tijdschriften, boeken en internet sites:

t.b.v. Breakthrough Training onder punt 11

Handboek "Killing the Victim, before the victim kills you" van Derek Watson and Daniel Tocchini 1996
ISBN 1- 888896-02-7 USA

Tijdschrift Media Spotlight volume 23 nrs.3 en 4 2000 Albert Dager USA

Nederlands Dagblad dd.24 maart 2007-06-15

Folder van de Cursus aangeboden door Maarten en Ada Bruynes, e-mailadres:

breakthrough@zonnet.nl

Boekrecensie "Killing the Victim" van iemand die absoluut niet genoemd wil worden

Biblical Discernment Ministries : website

www.rapidnet.com/~jbeard/bdm/Psychology/ywam.htm

Breakthrough/Momentum: Psychological Techniques or Christian Ministry? Website:

www.empirenet.com/~messiah7/mom_psychtechniq.htm

Geraadpleegd t.b.v. overige punten:

Boek "Manufacturing Victims, What the Psychology Industry is doing to People" 1998 van Dr. Tana Dineen, ISBN 1-55207-012-3 Canada

E-mailadres: <http://tanadineen.com/psychologist/bio.htm>

Boek: "Hoe mensen groeien naar volwassenheid, wat zegt de Bijbel over onze persoonlijke ontwikkeling" 2001 van dr. Henry Cloud en dr. John Townsend ISBN 90-76193-07x USA

Boek: "Christian psychology's War on Gods Word, the victimization of the believer" 1993 van Jim Owen ISBN 0-941717-08-9 USA

Websiteadres: www.psychoheresy-aware.org

Boek: "12 Steps to Destruction, codependency recovery heresies" 1991 van Martin en Deidre Bobgan ISBN 0-941717-05-4 USA

Boek: "Vanuit mijn hart, doelgericht leven met hart en ziel" 2007 van Robin McGraw (echtgenoot dr. Phil) ISBN 978-90-435-1334-0) USA

Stichting: Werkgroep "Terug naar de Bijbel"

Postadres: Populierenstraat 51, 8266 BK Kampen, Nederland; tel.038-3328234

E-mailadres: byblos@solcon.nl

Websiteadres: www.backtothebible.nl

Dagelijks bestuur: Voorzitter: Ing. M. v.d. Kraats

Secretaris/penningmeester: Dhr. A.A. Doorn

De Stichting is ingeschreven onder nr. S 025302 K.v.K. te Zwolle;

Banknummer: 65.02.76.213 ; Postgiro 7415978